

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/207/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419200075
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5419200075.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, proti žalovanému: I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. X, o zaplatenie 1.722,20 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 7Csp/1/2019-136 zo dňa 11. júla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku II. a III. p o t v r d z u j e .

Vo výroku I. ako odvolaním strán sporu nenapadnutom, ponecháva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý .

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobcovi n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd (ďalej len „súd“) uložil zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.722,20 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.722,20 € od 9.7.2015 do zaplatenia, dlžný úrok z istiny v sume 216,08 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti žalobu zamietol, žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že pôvodný žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili zmluvu o úvere 28.10.2014. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Obchodné podmienky žalobcu pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky žalobcu a sadzobník poplatkov. Na základe predmetnej zmluvy pôvodný žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.000 €, ktorý sa zaviazal žalovaný vrátiť spolu s úrokmi a poplatkami podľa zmluvných dokumentov. Žalovaný úver riadne a včas nespĺcal, na podklade čoho žalobca vyhlásil 9.7.2015 predčasnú splatnosť úveru. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný dlžnú istinu z úveru neuhradil, a to ani len z časti. Pohľadávka žalobcu ku dňu 31.3.2018 predstavovala dlžnú istinu vo výške 1.722,20 €, dlžné úroky z istiny vo výške 1.124,73 €, zmluvný úrok vo výške 16,80 % ročne zo sumy 1.722,20 € od 1.4.2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1,722,20 € od 1.4.2018 do zaplatenia, bankové poplatky vo výške 49,55 €. Uznesením zo dňa 18.2.2019 súd pripustil, aby pôvodný žalobca vystúpil z konania a na jeho miesto vstúpila spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s. Na vytyčený termín pojednávania sa strany sporu nedostavili. K aktuálnemu stavu úveru ku dňu 31.03.2018 súd zistil, že vyčerpané z úveru bolo 2.000 € a splatené 277,80 €. Pohľadávka žalobcu má základ v spotrebiteľskej zmluve, ide o typický vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Prvoinštančný súd považoval za preukázané, že žalovaný nevrátil poskytnuté finančné prostriedky, na podklade čoho ustálil, že tieto musí vrátiť aj s príslušným úrokom, avšak pokiaľ ide o zmluvný úrok iba do zosplatenia, po tomto termíne už len s úrokom z omeškania.

Súd tak zamietol žalobu v časti, v ktorej žalobca žiadal aj zmluvný úrok po termíne zosplatenia, nakoľko po predčasnom zosplatení úveru už nejde o plnenie práva a povinností z pôvodnej úverovej zmluvy, ale medzi dlžníkom a veriteľom vznikol nový právny vzťah, ktorého súčasťou okrem úrokov z omeškania je podstatné právo veriteľa požadovať okamžité vrátenie celej istiny. Nejde teda o zvýhodnenie dlžníka, ako na to poukázal i Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV.ÚS 476/2012 zo dňa 18.9.2012. Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko ani jednej zo strán takéto trovy preukázateľne nevznikli.

2. V zákonnej lehote proti rozsudku súdu doručil odvolanie žalobca. Zastal názor, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, arbitrárne, nie je zrejmé, z akého právneho predpisu vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoS“) a jeho výklad a contrario s tým, že v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, veriteľ by mal mať zachované rovnaké právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru ako v prípade, ak spotrebiteľ využije právo spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti. Poukázal, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatení úveru je rôznorodá. Zastal názor, že ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy a takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existenčne závisí. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, bod 6.4. obchodných podmienok s tým, že v prípade zmluvného úroku ide de facto o odmenu veriteľa za poskytnutie úveru, pričom v uvedenom prípade k vráteniu plnej výšky úveru zo strany žalovaného doposiaľ nedošlo. Ad absurdum, v prípade nepoctivého dlžníka, by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadzbe určenej trhovými mechanizmami. V tejto súvislosti dal do pozornosti ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinností - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Obidva úroky môže veriteľ žiadať popri sebe, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah. Zosplatením úveru nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, ale dochádza k zmene obsahu záväzku. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Co/13/2018 zo 16.8.2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/22/2018 zo dňa 28.6.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/4/2018 zo dňa 25.1.2018, odlišné stanovisko sudcu a zároveň podpredsedu Ústavného súdu SR, JUDr. Milana Lalička a žiadal rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne v napadnutej časti rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

3. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

4. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie, i keď stručne, avšak výstižne odôvodnil, nakoľko v napadnutom rozhodnutí dostatočne zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, na podklade akých skutočností žalobcovi ním požadovaný zmluvný úrok z úveru po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nepriznal.

5. Z ustanovenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. V tejto súvislosti je potrebné poukázať i na záver odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. R 59/1998, z ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje i na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98, z ktorého vyplýva, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému

zaťažení, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami.

6. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje nielen na rozsiahlu rozhodovaciu prax všeobecných súdov, Najvyššieho súdu SR, ale i rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.9.2012. V predmetnej veci odvolací súd nemal dôvod odchyliť sa od rozhodovacej praxe nielen odvolacích súdov, ale i najvyšších súdnych autorít.

7. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preukázateľne trovy odvolacieho konania mu nevznikli, v nadväznosti na čo odvolací súd žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobcovi nepriznal.

8. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca/ alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)